

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

Effective School Management of the Schools in Phra Phrom Maharaj Educational
Center under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3

ปานุพงษ์ อินสาน Panupong Insan
ประกอบ สาระวรรณ Prakob Sarawan
สังวาร์ วังแจ่ม Sangwan Wangcham
สุรศักดิ์ สุทธสิริ Surasak Suttasiri
มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
North-Chiang Mai University
g 663302024@northcm.ac.th

Received 2025/05/01

Revised 2025/07/21

Accepted 2025/08/08

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในปีการศึกษา 2567 และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.93 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2) แนวทางการพัฒนาคือ พบว่า ควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับคุณภาพการศึกษา พัฒนาศักยภาพบุคลากร กำหนดแผนระดมทุนอย่างเป็นระบบ ร่วมมือกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน ใช้เทคโนโลยีในการรับบริจาค ยกย่องและให้รางวัลผู้มีผลงานดี จัดสวัสดิการที่เหมาะสม รับฟังปัญหาและความคิดเห็น วางแผนระดมทรัพยากรโดยตั้งคณะกรรมการบริหาร กำหนดเป้าหมายขอบเขต และวิเคราะห์ SWOT เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นธรรม ประเมินโปร่งใส จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ โดยนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพ, ศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราชเชียงใหม่เขต 3.

Abstract

This research aimed to: 1) study the effective school administration of schools in Phra Chao Phrommaharat Educational Center, and 2) study the guidelines for effective school administration of schools in Phra Chao Phrommaharat Educational Center under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3. The sample group used in the research consisted of school administrators, teachers in the academic year 2024, and experts for interviews, selected by purposive sampling, totaling 96 people. The research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient of 0.93 and an interview form. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that:

1) The overall effective school administration of schools in Phra Chao Phrommaharat Educational Center was at a high level in all aspects.

2) The development guidelines suggested that policy and development plans should align with educational quality, personnel capacity should be enhanced, and systematic fundraising plans should be established. Cooperation with the public sector, private sector, and communities should be promoted. Technology should be used for receiving donations. Those with outstanding performance should be recognized and rewarded. Appropriate welfare should be provided. Problems and opinions should be listened to. Resource mobilization should be planned by establishing an executive committee, setting goals and scope, and conducting a SWOT analysis to create a development plan. Personnel should be treated fairly, evaluations should be transparent, opinion-sharing platforms should be organized, teamwork should be encouraged, and knowledge exchange projects with various agencies should be supported, with the acquired knowledge applied to the schools.

Keywords: School Management, Efficiency, Phra Phrom Maharaj Educational Center.

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ การพัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยหลายปัจจัย โดยมนุษย์เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับพลเมืองทุกช่วงวัย โดยมี

จุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและพัฒนาศักยภาพในการมีงานทำภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดเป้าหมายหลัก 5 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ความเท่าเทียมในการรับบริการ การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนสูงสุด ระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพ และการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ : 2560–2579)

การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร การบริหารงานต้องมีแบบแผนและขั้นตอนที่เป็นระบบ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน ผู้บริหารต้องเลือกวิธีที่เหมาะสม ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพราะความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมคือปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ตามมาตรา 22 ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิดกับครูและนักเรียน สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ที่กำหนดให้กระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษาโดยตรง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สังกัด สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ 153 โรงเรียน มีวิสัยทัศน์ “สร้างโอกาสและความเสมอภาค...เพื่อวิถีชีวิตที่มีความสุข” (เว็บไซต์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ 3) ดำเนินงานตามภารกิจ พร้อมประเมินผลและวิเคราะห์ปัจจัยภายใน-ภายนอก โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กำหนดทิศทางพัฒนาและเน้นจุด AITC “ใช้พื้นที่เป็นฐาน สร้างนวัตกรรม นำเทคโนโลยี รักถิ่นกำเนิด” มีเป้าหมายให้สถานศึกษาใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศและดิจิทัลบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (เว็บไซต์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ 3)

ศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ มี 7 โรงเรียน โดยแผนบริหารฯ ปี 2567 พบว่า 1) ด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์นักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ 2) งบประมาณเหลื่อมล้ำเมื่อเทียบกับโรงเรียนในเมือง 3) ขาดครูในพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนหลังโยกย้าย 4) ขาดเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต ส่งผลต่อประสิทธิภาพงาน (เว็บไซต์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ 3)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช อ.ไชยปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อนำมาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพภาพ ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อการพัฒนาในเรื่องของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน ซึ่งใช้วิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 และศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต โดยมีตัวแปรที่ต้องการศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านการมีแผนงานที่ดี ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม และด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ดังนี้ ในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 118 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 9 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 109 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ตำแหน่ง, วิทยฐานะ, ประสบการณ์)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 8 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
(2) ด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 5 ข้อ
(3) ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 5 ข้อ
(4) ด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 5 ข้อ
(5) ด้านการมีแผนงานที่ดี	จำนวน 5 ข้อ
(6) ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก	จำนวน 5 ข้อ

(7) ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม จำนวน 5 ข้อ

(8) ด้านการพัฒนาบุคลากร จำนวน 5 ข้อ

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	การดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การดำเนินการ อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การดำเนินการ อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การดำเนินการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) เครื่องมือเชิงคุณภาพ คือ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน ในสถานศึกษาศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับปฏิบัติ		
	<i>x</i>	<i>S. D.</i>	แปลผล
ด้านการบริหารทั่วไป	4.23	0.74	มาก
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.25	0.69	มาก
ด้านการบริหารงบประมาณ	4.26	0.69	มาก
ด้านบริหารงานวิชาการ	4.27	0.66	มาก
ด้านการมีแผนงานที่ดี	4.29	0.69	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.31	0.69	มาก
ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม	4.32	0.67	มาก
ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก	4.34	0.67	มาก
โดยรวม	4.28	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แสดงให้เห็นว่าทุกด้านของการบริหารอยู่ในระดับที่ดีมาก โดยเฉพาะด้านที่ส่งเสริมความร่วมมือและบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา มีความโดดเด่นสูงสุด ซึ่งสะท้อนถึงความเอาใจใส่ในด้านภาวะผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กร โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก มีค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 4.32 ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.31 และด้านการมีแผนงานที่ดี มีค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.27 ในขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.25 และด้านการบริหารทั่วไปซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดที่มีค่าเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการมีแผนงานที่ดี ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารทั่วไป

ด้านการบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ทันสมัยและมีคุณภาพ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้สำรวจปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป และจัดระบบส่งเสริม สนับสนุน อำนาจความสะดวกในการบริหารงานทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาได้วางแผนออกแบบระบบงานธุรการเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมบุคลากรให้พัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงานด้านบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้วิเคราะห์และวางแผนกรอบอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำกับดูแลควบคุม และติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองตามภาระงานที่รับผิดชอบ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกแบบเจาะจง 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2568 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ คือ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนงานวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเชิญผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและส่งเสริมการใช้ผลวิจัยให้เกิดประโยชน์รวมทั้งติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแผนงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.

ด้านการบริหารงบประมาณ คือ สถานศึกษาควรวางแผนการระดมทุนอย่างเป็นระบบโดยร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรต่าง ๆ และชุมชน ใช้เทคโนโลยีในการรับบริจาค และบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส และมีคณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูลทางการเงินต่อสาธารณะ.

ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ผู้บริหารควรให้รางวัลและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร จัดสวัสดิการที่เหมาะสม และสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นมิตร พร้อมจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง.

ด้านการบริหารทั่วไป คือ ผู้บริหารควรวางแผนระดมทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ตั้งคณะกรรมการบริหารทรัพยากร และประสานความร่วมมือกับหลายภาคส่วน รวมถึงใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์และขอรับการสนับสนุน เพื่อให้โรงเรียนมีทรัพยากรเพียงพอสำหรับการพัฒนา.

ด้านมีแผนงานที่ดี คือ สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมาย ขอบเขต และวิเคราะห์ SWOT อย่างชัดเจน เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาโดยใช้จุดแข็ง แก้จุดอ่อน และรับมืออุปสรรค พร้อมติดตามและประเมินผลเป็นระยะ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง.

ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก คือ ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อครูและบุคลากรอย่างเสมอภาค มีระบบประเมินผลที่โปร่งใส เปิดรับฟังความคิดเห็นและนำไปปรับปรุงการบริหาร พร้อมให้รางวัลและจัดสรรภาระงานอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นธรรม.

ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ เปิดช่องทางให้เสนอความเห็นได้สะดวก และนำไปใช้จริง สนับสนุนการทำงานเป็นทีม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร และยอมรับบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา.

ด้านการพัฒนาบุคลากร คือ สถานศึกษาควรสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และศึกษาดูงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ จัดอบรมภาคสนามร่วมกับภาคธุรกิจ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ พร้อมสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กร.

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวกอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่มอยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก สรุปเป็นรายด้านดังนี้

บรรยากาศเชิงบวกในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราชให้ความสำคัญกับการเกื้อกูลและให้เกียรติ ส่งผลให้ครูและบุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและภาคภูมิใจในผลงาน สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานี (Sergiovanni, 1991 อ้างถึงใน จันทิมา

ทรัพย์จันทร์, 2560) และงานวิจัยของจันทิมา (2560) ที่ชี้ว่าบรรยากาศที่ดีส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงเกิดจากปฏิสัมพันธ์บนพื้นฐานความไว้วางใจระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากร โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารที่เปิดกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวู้ดค็อก (Wood Cock, 1989 อ้างถึงใน ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ, 2563) ที่เน้นสัมพันธภาพในทีม และงานวิจัยของกมลรัฐ อินทรทัศน (2556 อ้างถึงใน ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ, 2563) ที่ชี้ว่าความสัมพันธ์ที่ดีส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน

ด้านการพัฒนาบุคลากร การบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงสุดคือการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ได้พัฒนาความรู้และประสบการณ์ผ่านการอบรม/สัมมนา เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับ (เซอร์จิโอวานี Sergiovanni, 1991 อ้างถึงในจันทิมา ทรัพย์จันทร์, 2560) ที่ชี้ว่าการพัฒนาบุคลากรช่วยเพิ่มทักษะและทัศนคติในการทำงาน และสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่พบว่าส่งเสริมบุคลากรช่วยยกระดับคุณภาพงาน

ด้านการมีแผนงานที่ดี คือการประชุมและวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของแผนงานที่ดีในการกำหนดทิศทางและติดตามผล สอดคล้องกับแนวคิดของ (เซอร์จิโอวานี Sergiovanni, 1991 อ้างถึงในจันทิมา ทรัพย์จันทร์, 2560) ที่เน้นการวางแผนอย่างชัดเจน และสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่ชี้ให้เห็นว่าการบริหารควรมุ่งผลสัมฤทธิ์ และมีแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน

ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยลำดับรองโดยการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยผู้บริหารให้ความสำคัญกับบริบทของผู้เรียน สอดคล้องกับ (กัญจน์รัตน์ สิ้นจรรย์รัตน์ 2559) ที่เน้นการพัฒนาการเรียนการสอนตามเป้าหมายของหลักสูตร และขวัญพิชชา มิแก้ว (2562) ที่พบว่าการบริหารวิชาการส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยลำดับรองมา คือการจัดทำระบบควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การบริหารงบประมาณโปร่งใสและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับกัญจน์รัตน์ สิ้นจรรย์รัตน์ (2559) ที่กล่าวถึงการวางแผน ควบคุม และรายงานงบประมาณ และสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่พบว่าการจัดการการเงินและทรัพยากรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยลำดับรองมา ดังนั้นงานการบริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล วางแผนอัตรากำลัง พัฒนาบุคลากร และประเมินผลอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับภาธรณ์ สิริวรรณกุล (2561) ที่เสนอให้บริหารงานบุคคลอย่างคล่องตัว เปิดโอกาสให้พัฒนาและได้รับการยกย่อง และงานวิจัยของสุนิสา สัจดศรี (2565) ที่พบว่าทักษะด้านนี้ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย โดยที่มีระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัยและมีคุณภาพ โดยผู้บริหารตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีในการจัดการและการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของคำปิ่น ทีสุกษะ (2564) ที่เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การศึกษาและสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่ชี้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร

อภิปรายวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 พบว่า

ด้านการมีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก ผู้บริหารควรเปิดเวทีและช่องทางให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ พร้อมนำข้อเสนอไปใช้จริง สนับสนุนการทำงานเป็นทีมและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับวูดค็อก (Wood Cock, 1989 อ้างถึงใน ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ, 2563) ที่ชี้ว่าทีมที่มีประสิทธิภาพต้องมีความสัมพันธ์ที่ดี และกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่พบว่าความสัมพันธ์ที่ดีส่งผลต่อการบริหาร

ด้านการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในกลุ่ม ผู้บริหารควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ เปิดช่องทางให้เสนอความคิดเห็นได้สะดวก และนำไปใช้ปฏิบัติจริง สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร และให้การยอมรับแก่บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วูดค็อก Wood Cock, 1989 อ้างถึงใน ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ, 2563) ที่พบว่าทีมการทำงานที่มีประสิทธิภาพต้องมีสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกลุ่ม และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่พบว่าการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาบุคลากร สถานศึกษาควรสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ศึกษาดูงาน และอบรมร่วมกับภาคธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ พร้อมเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ จัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ (เซอร์จิโอวานี Sergiovanni, 1991 อ้างถึงในจันทิมา ทรัพย์จันทร์, 2560) ที่เน้นการพัฒนาทักษะบุคลากร และสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่พบว่า การส่งเสริมบุคลากรช่วยยกระดับคุณภาพงาน

ด้านมีแผนงานที่ดี สถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมาย ขอบเขต และทีมวิเคราะห์ SWOT ให้ชัดเจน เพื่อนำผลไปจัดทำแผนพัฒนาโดยใช้จุดแข็ง แก้จุดอ่อน ใช้โอกาส และรับมืออุปสรรค ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เซอร์จิโอวานี Sergiovanni, 1991 อ้างถึงในจันทิมา ทรัพย์จันทร์, 2560) และสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่เน้นการจัดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และแผนกลยุทธ์อย่างชัดเจน

ด้านการบริหารวิชาการ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาศักยภาพบุคลากร จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ส่งเสริมการใช้และ

เผยแพร่ผลวิจัย พร้อมติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ (ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562) และกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่เน้นว่าการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรวางแผนระดมทุนอย่างเป็นระบบ ร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรไม่แสวงหากำไร ชุมชนและผู้ปกครอง ใช้เทคโนโลยีรับบริจาค พร้อมบริหารงบประมาณ โปร่งใส โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561) และกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่เน้นการบริหารงบประมาณอย่างมีแผนและสอดคล้องกับชุมชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรยกย่องและให้รางวัลแก่บุคลากรที่มีผลงานดี รับผิดชอบต่อปัญหา เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น จัดสวัสดิการด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย และการเดินทาง สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นมิตร และจัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภาธรณ์ สิริวรรณกุล, 2561) ที่เสนอว่าการบริหารงานบุคคลควรส่งเสริมการพัฒนา ยกย่อง และสร้างความมั่นคงในอาชีพ และงานวิจัยของสุนิสา สัจด์ศรี (2565) ที่เน้นความสำคัญของทักษะการบริหารของผู้บริหาร

ด้านการบริหารงานบุคคลส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารควรวางแผนระดมทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ตั้งคณะกรรมการบริหาร ประสานงานกับภาครัฐ เอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร รวมถึงชุมชนและศิษย์เก่า ใช้เทคโนโลยีและแพลตฟอร์มออนไลน์ ประชาสัมพันธ์และขอรับการสนับสนุน เพื่อให้โรงเรียนมีทรัพยากรเพียงพอในการพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญจนพร ศรีมงคล (2565) ที่ชี้ว่าการบริหารงานทั่วไปต้องสนับสนุนและประสานทุกภาคส่วน และสอดคล้องกับสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) ที่เน้นความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารสถานศึกษา

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย

ที่มา : ภาณุพงษ์ อินสาน, 2569.

จากภาพสามารถอธิบายได้ว่าองค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัยนี้ สรุปออกเป็น 8 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ คือ งานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนงานด้านการวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร พร้อมเชิญผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ และจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการวิจัย รวมถึงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาควรวางแผนระดมทุนอย่างเป็นระบบ โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรไม่แสวงหากำไร และชุมชน ใช้เทคโนโลยีในการรับบริจาค พร้อมบริหารจัดการงบประมาณอย่างโปร่งใส โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรยกย่องและให้รางวัลแก่บุคลากร รับฟังความคิดเห็น จัดสวัสดิการที่เหมาะสม และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดีผ่าน

กิจกรรมเสริมกำลังใจ ด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารควรตั้งคณะกรรมการบริหารทรัพยากร ประชาสัมพันธ์ผ่านเทคโนโลยี และประสานงานภาคีเครือข่าย เพื่อให้โรงเรียนมีทรัพยากรเพียงพอ ด้านแผนงาน สถานศึกษาควรวางแผนอย่างชัดเจน วิเคราะห์ SWOT และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ด้านบรรยากาศในโรงเรียน ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเป็นธรรม มีระบบประเมินผลที่โปร่งใส และจัดการงานอย่างเหมาะสม ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ควรจัดเวที แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรส่งเสริมการศึกษาดูงาน การอบรมร่วมกับองค์กรภายนอก และสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษา พระเจ้าพรหมหาราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สะท้อนให้เห็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในหลากหลายมิติ ทั้งด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการจัดการทั่วไป. ข้อมูลจากการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีแผนงานที่ชัดเจน การบริหารจัดการที่โปร่งใส และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี. นอกจากนี้ยังเน้นย้ำบทบาทของภาวะผู้นำ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสื่อสาร และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง. ข้อค้นพบเหล่านี้จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติการ และแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยสนับสนุนให้โรงเรียนมีแผนการวิจัยที่ชัดเจนและต่อเนื่อง

2) ควรกำหนดนโยบายด้านการจัดสรรงบประมาณที่เอื้อต่อการระดมทรัพยากรอย่างโปร่งใส และมีการประสานงานกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรไม่แสวงหากำไรอย่างเป็นระบบ

3) สนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร และการบริหารที่ยึดธรรม โปร่งใส และเปิดกว้าง

4) ส่งเสริมให้เกิดนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างรอบด้าน โดยจัดให้มีแผนการฝึกอบรม ดูงาน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านเครือข่ายภาคีความร่วมมือ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของผู้เรียน โดยส่งเสริมการใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2) จัดระบบการบริหารงบประมาณที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายต่อสาธารณชน พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีในการระดมทุน เช่น ระบบรับบริจาคออนไลน์

3) ส่งเสริมการบริหารงานบุคคลด้วยความเป็นธรรม โดยให้รางวัลกับบุคลากรที่มีผลงานดี จัดกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจ และให้สวัสดิการที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ

4) วางระบบการจัดการทรัพยากรโดยจัดตั้งคณะกรรมการร่วมจากหลายฝ่าย เพื่อบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนในศูนย์การศึกษาพระเจ้าพรหมหาราช เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ราบและโรงเรียนบนพื้นที่สูง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน

References

- กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*
- กัญจนรัตน์ สินธุรัตน์. (2559). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. *ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*
- คำปิ่น ทีสุกะ. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านเหล่าพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ
- จันทิมา ทรัพย์จันทร์. (2560). การบริหารที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาในจังหวัดระยองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. การศึกษาดูตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยบูรพา

- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. การศึกษาตามหลักสูตร*ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนกรินทร์
- ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *ปริญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่10)*, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ภาธรณ์ สิริวรรณกุล. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. *ปริญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- สุนิสา สงัดศรี. (2565). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. การศึกษาตามหลักสูตร*ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร.